

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18372

Θέμα 292^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 635-654**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΙΜΩΝ**

*Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστὰς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.* 635

*Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιῶσεται γάμος
μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.*

ΚΡ. *Οὕτω γάρ, ᾧ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρῶας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι.* 640

*Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.*

Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτῦει τέκνα, 645

*τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;*

*Μὴ νῦν ποτ', ᾧ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδὼς ὅτι*

ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650

γυνὴ κακὴ ξύνεννος ἐν δόμοις. Τί γὰρ

γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;

Ἀλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες

τὴν παῖδ' ἐν Ἴαιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Ὅστις δ' ἀνωφέλητα ... τήνδε νυμφεύειν τινί.****(Μονάδες 30)**

Όποιος όμως γεννάει άχρηστα παιδιά, τι άλλο θα έλεγες πως γέννησε αυτός παρά βάσανα για τον εαυτό του και πολύ γέλιο για τους εχθρούς του; Ποτέ λοιπόν, παιδί μου, να μην αλλάξεις τις τωρινές σου σκέψεις από έρωτα για μια γυναίκα, γνωρίζοντας ότι αυτό γίνεται παγερό αγκάλιασμα, όταν δηλαδή μια γυναίκα είναι κακή σύζυγος στο σπίτι. Γιατί ποιο πράγμα μπορεί να γίνει μεγαλύτερη πληγή από τον κακό φίλο; Αλλά αφού την περιφρονήσεις (περιφρονώντας την) σαν να ήταν εχθρός σου άφησε αυτήν την κόρη στον Άδη να παντρευτεί κάποιον.

2. Ποια είναι η παρουσία των θεών στο έργο του Σοφοκλή και τι αντιπροσωπεύουν;

(Μονάδες 10)

Η παρουσία των θεών είναι πάντοτε αισθητή στο έργο του Σοφοκλή· αντιπροσωπεύουν το φως, την ηρεμία αλλά και τη δύναμη· ο άνθρωπος είναι ασταθής και εφήμερος, γι' αυτό και οι θεϊκοί νόμοι, συγκρινόμενοι με τους ανθρώπινους, υπερισχύουν σε όλα.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με την αντώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν).

A' ΣΤΗΛΗ	B' ΣΤΗΛΗ
1. <i>όπισθεν</i>	α) <i>θερμόν</i>
2. <i>μείζων</i>	β) <i>φίλον</i>
3. <i>ψυχρόν</i>	γ) <i>έμπροσθεν</i>
4. <i>έχθρόν</i>	δ) <i>έλάττων</i>
5. <i>εϋχονται</i>	ε) <i>προσεύχονται</i>
	στ) <i>άπεύχονται</i>
	ζ) <i>πλείων</i>

(Μονάδες 5)

1. γ)
2. δ)
3. α)
4. β)
5. στ)

Περισσεύουν τα ε) και ζ).

β) *ἔχων, φέρεσθαι, ἡγουμένου, φύσαντες, τιμῶσιν*: Να γράψετε μία ομόρριζη λέξη, απλή ή σύνθετη, της αρχαίας ή της νέας ελληνικής γλώσσας για καθεμία από τις παραπάνω λέξεις του κειμένου.

(Μονάδες 5)

ἔχων → εχεμύθεια
φέρεσθαι → συμφορά
ἡγουμένου → ανεκδιήγητος
φύσαντες → ευφυΐα
τιμῶσιν → εκτίμηση

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος